

66

Tirar pel dret

Jordi Arbonès

ELS polítics, en general, quan empenen una campanya electoral, guiats per l'afany d'haver el poder, no estan pas per brocs i tiren al dret, sense tenir en compte que algunes de les mesures que propugnen potser tindran la virtut de fer-los guanyar més vots, però, alhora, poden fer molt de mal en destruir d'altres coses que, com ara la llengua, són molt més importants que no pas els vots, i que ells tenen l'obligació moral de preservar per tal com constitueixen el moll de l'os de la nostra essència com a poble i, doncs, són patrimoni de tots els catalans.

El candidat socialista a la presidència de la Generalitat, Raimon Obiols, per exemple, manifestava no fa gaire que volia ser president per a una Catalunya de tots. Després digué que el preocupava que des de la Generalitat «es faci una política que divideix els catalans, que marca una divisió entre els qui parlen català i els que no el parlen (...) Hi ha un milió de catalans que parlen castellà, que és la llengua de l'Estat i, per tant, també de Catalunya». Per consegüent, propugnava que «a Catalunya Ràdio i TV3 cal fer part de la programació en castellà, perquè molts catalans el parlen i cal que Catalunya estigui unida».

QUALSEVOL persona que llegeixi aquestes paraules i desconeixi la realitat pot arribar a creure que a Catalunya, la premsa, la ràdio i la televisió són d'expressió totalment catalana i que, per tal que els castellanoparlants que viuen a Catalunya no se sentin marginats, cal que a Catalunya Ràdio i a TV3 una part de la programació sigui en castellà. La realitat, però, és tota una altra: a Catalunya els mitjans de comunicació són majoritàriament d'expressió castellana, com encara ho és l'ensenyament, com ho és el cinema, com ho són els rètols de les botigues i dels carrers, com ho és el vehicle habitual de la comunicació, fins i tot dels catalanoparlants, a les grans urbs, etc.

Aleshores, atesa aquesta realitat, aixecar aquesta bandera no és més que fer demagògia i, cosa més greu, propiciar una política lingüística que accelerarà encara més el procés de degradació del signe més distintiu del nostre poble: la llengua.

Dir que el compliment de la llei de normalització lingüística representa fer una política que divideix els qui parlen català i els qui parlen castellà és una fal·làcia, car aquests dos grups de població ja ho estan, de dividits. La forma, doncs, d'evitar que continuïn estant-ho rau en fer una política que permeti els castellanoparlants d'incorporar-se a la cultura catalana, i no pas a l'inrevés, o sigui, que els catalans s'hagin d'incorporar a la castellana, mentre és anorreada la pròpia.

CAR no hem d'oblidar una cosa. Catalunya és una nació sense Estat, i això vol dir que els seus fills han d'anar pel món amb un passaport en el qual no els és recone-

guda llur nacionalitat, ans al contrari: hom els clava una etiqueta que els identifica com a súbdits de l'Estat que els domina. En aquest estat de coses, mal podem atorgar la nacionalitat catalana al milió de castellanoparlants que viuen a casa nostra, com fa Raimon Obiols, quan ni els mateixos catalans no la podem dur refrendada als nostres propis documents. Tal com estan les coses, no n'hi ha prou amb néixer a Catalunya per ser català. Avui, per ser català, cal fer un acte de voluntat, cal elegir de ser-ho, en un mot: *cal voler-ho ser*. I això és vàlid tant per als castellanoparlants com per als catalans d'ascendència catalana. N'hi ha molts de catalans que no en volen ser, que reneguen de la seva nacionalitat.

Tots plegats hem de comprendre que la llengua amenaçada amb perill de mort és la catalana i no pas la castellana, i tal com planteja les coses el senyor Obiols, fa suposar que el problema és a l'inrevés. Ell vol que Catalunya estigui unida privilegiant la llengua castellana en detriment de la catalana, i si això arribava a passar mai, Catalunya hauria deixat de ser una nació diferenciada, i aleshores sí que els catalans deixàrem de ser-ho, de catalans. Es clar que això és el que han volgut, volen i voldran aconseguir els governants unitaristes de la metròpoli. Cal suposar, doncs, que un candidat a ocupar la presidència del govern de la Generalitat que propugni aquestes coses ha de ser sorollosament aplaudit pel govern central i centralista... i, per què no?, pels botiflers de torn.

UN dels arguments més fal·laços del senyor Obiols és aquell que fa: «Hi ha un milió de catalans que parlen castellà, que és la llengua de l'Estat i, per tant, també de Catalunya». Pel fet que el castellà sigui la llengua de l'Estat, no hem forçosament de concloure que ho sigui també de Catalunya. En tot cas, el que hem de concloure és que es tracta de la llengua que l'Estat *imposa* als altres pobles que hi estan sotmesos, tot privilegiant-la en relació a la llengua natural d'aquests pobles, talment com els *imposa* la bandera, la «nacionalitat», etc., abusant d'un poder absolutista, preponent i anihilador. Si l'Estat espanyol fos equànim envers els pobles perifèrics i respectés els trets diferencials de les nacions que l'integren forçadament, no existirien aquesta mena de problemes, car, aleshores, també els immigrants italians, posem per cas, afincats a l'Argentina respecten la llengua, la cultura, els costums del poble argentí, i, malgrat que constitueixen una col·lectivitat nombrosíssima «probablement molt superior a la de castellanoparlants que viuen a Catalunya», a cap no se li acut de reclamar programacions en italià a la ràdio i a la televisió argentines.

Aprofundir antinòmies amb propòsits electoralistes entre la població de Catalunya no és ètic. Demés, és tan perillós com jugar amb foc, i qui juga amb foc corre el perill de cremar-se.

establerts a cadascuna d'aquestes nacions es mostrarien respectuosos d'aquells trets que els diferencien de la pròpia, de la mateixa manera que els immigrants